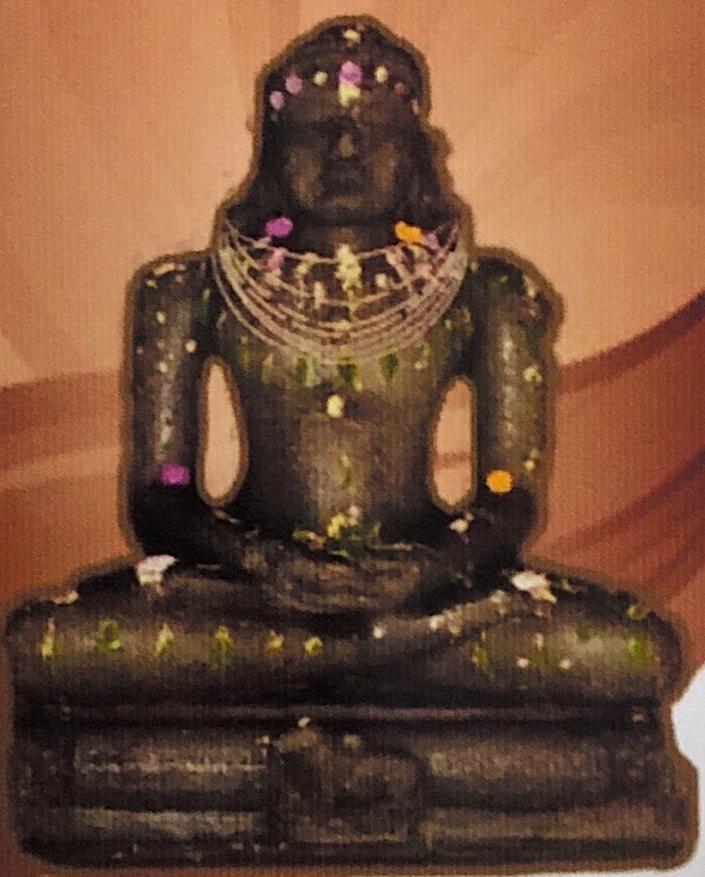

ਵੈਗਾ ਸੁਤਕ - 2

ਮੂਲ ਲੇਖਕ : ਅਗਿਆਤ ਰਚਿਤ

ਅਨੁਵਾਦਕ :
ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਜੈਨ - ਰਵਿੰਦਰ ਜੈਨ

ਫਰੀਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਹਾਰੂ ਪੰਜਾਬ-੨
ਸੀ ਅਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੁਹਾਰੂ
ਲੋਧੀ ਮੁਹਾਰੂ ਕੇਂਦਰ, ੧੦੯/੧੨੦੭.

ਵੈਰਾਗ ਸ਼ਤਕ-2

ਅਗਿਆਤ ਰਚਿਤ

ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਵੈਰਾਗ ਸ਼ਤਕ ਲਿਖਣ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਜੈਨ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਪੁਰਾਤਨ ਹੈ। ਕਈ ਗ੍ਰੰਥ ਇਸ ਨਾਂ ਦੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਤਾਂ ਅਗਿਆਤ ਹੀ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਅਗਿਆਤ ਇੱਕ ਲੇਖਕ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਗ੍ਰੰਥ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਚਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਅਚਾਰਿਆ ਨੇ ਇਹ ਰਚਨਾ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲੇ ਸ਼ਲੋਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸ਼ਲੋਕ ਸ੍ਰੀ ਉਤਰਾਧਿਐਨ ਸੂਤਰ ਅਤੇ ਸੂਤਰਕ੍ਰਿਤਾਂਗ ਸੂਤਰ ਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਰਚਨਾ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਲੇਖਕ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਅਰਧ-ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੇ ਸ਼ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਅਚਾਰਿਆ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਅ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਇਹ ਖੋਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇ ਹੈ। ਇਹ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਸ਼ਲੋਕ ਆਪਣੇ

ਨਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਵੈਰਾਗ ਭਰਪੂਰ ਹਨ। ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾ, ਸੰਜਮ, ਤਪ, ਗਿਆਨ, ਦਰਸਨ ਅਤੇ ਚਰਿਤਰ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਹਨ। ਸਮਿਆਕਤਵ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਰਾਹ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਇਹ ਸ਼ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗਿਆਨ ਵਰਧਕ ਹਨ।

ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਜੈਨ ਆਗਮਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਿਕਾ ਜਿਨ ਸਾਸਣ ਪ੍ਰਭਾਵਿਕਾ ਸੰਸਾਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਕਾ, ਉਪ-ਪਰਿਵਰਤਟੀ, ਜੈਨ ਜਯੋਤੀ ਸਾਧਵੀ ਸ੍ਰੀ ਸਵਰਣ ਕਾਂਤਾ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਸੁਸਿਸ਼ ਪਰਿਵਰਤਟੀ ਸਾਧਵੀ ਸ੍ਰੀ ਸੁਧਾ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਆਸੀਰਵਾਦ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੁਲਾ ਸਕਦੇ। ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਵਿਨੋਦ ਦਰਿਆਪੁਰਕਰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜੈਨ ਵਰਲਡ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਹਰ ਗਲਤੀ ਲਈ ਅਨੁਵਾਦਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਖਿਮਾ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

10-11-2019

ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ

ਸੁਭਚਿੰਤਕ

ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਜੈਨ - ਰਵਿੰਦਰ ਜੈਨ

ਵੈਰਾਗ ਸਤਕ-2

ਅਗਿਆਤ ਰਚਿਤ

ਦੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਇਸ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ
ਬੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਸੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਜੀਵ ਆਤਮਾ
ਜਿਨੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਰਾਹੀਂ ਵਿਖਾਏ ਗਏ ਧਰਮ ਦਾ ਵੀ ਆਚਰਣ
ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। - 1

ਅੱਜ ਮਿਲੇਗਾ, ਕੱਲ੍ਹ ਮਿਲੇਗਾ, ਪਰਸੋਂ ਮਿਲੇਗਾ,
ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਆਸ ਵਿੱਚ ਜੀਅ ਰਿਹਾ ਮਨੁੱਖ
ਹਥੇਲੀ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ
ਵੇਖਦਾ। - 2

ਜੇ ਧਰਮ ਕਰਮ ਕੱਲ੍ਹ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ
ਅੱਜ ਹੀ ਛੇਤੀ ਕਰ ਲਵੇ। ਮਹੂਰਤ (ਸਮਾਂ) ਅਨੇਕਾਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਨਾਲ
ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੁਭ ਕੰਮ ਛੇਤੀ ਕਰ ਲਵੇ। - 3

ਵੇਖੋ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ ? ਜੇ
ਸੁਰਜ ਦਿਨ ਦੇ ਚੜ੍ਹਣ ਵੇਲੇ ਖੂਨ ਵਰਗਾ ਲਾਲ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਛਿਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। - 4

ਜਾਗ੍ਰਤ ਰਹਿਣ ਯੋਗ, ਧਰਮ ਕਰਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ
ਵਿੱਚ ਨਾ ਸੇਵੇ, ਨਾ ਸੌਣ, ਨਸ਼ਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ
ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੇਗਾ। ਰੋਗ, ਬੁਢਾਪਾ ਅਤੇ ਮੌਤ ਤਿੰਨ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ
ਪਿੱਛੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। - 5

ਚੰਦਰਮਾ ਤੇ ਸੁਰਜ ਰੂਪੀ ਬਲਦ ਤੋਂ ਜੀਵਾਂ ਦੇ
ਉਮਰ ਰੂਪੀ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਦਿਨ ਤੇ ਰਾਤ ਰੂਪੀ ਘੜੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿਣ
ਕਰਕੇ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਹਲਟ ਜੀਵ ਨੂੰ ਘਮਾਉਂਦਾ ਹੈ। - 6

ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕਲਾ ਨਹੀਂ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ
ਦਵਾਈ ਨਹੀਂ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਿਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ
ਮੌਤ ਰੂਪ ਸੱਪ ਰਾਹੀਂ ਖਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਦੇਹ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ
ਜਾ ਸਕੇ। - 7

ਦੁੱਖ ਹੈ ਕਿ ਲੰਬਾ ਫਨੀਅਰ ਰੂਪੀ ਨਾਲ ਤੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ
ਰੂਪੀ ਕਮਲ ਹੈ। ਪਰਬਤ ਰੂਪੀ ਕੇਸਰਾ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਰੂਪੀ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ
ਪੱਤੇ ਉਸ ਕਮਲ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਭੋਂਗ ਲਗਾਤਾਰ ਜੀਵ
ਰੂਪੀ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਰਸ ਚੂਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। - 8

ਹੋ ਭਵ ਤਰਨਯੋਗ ਜੀਵ ! ਛਾਂ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਸਾਰੇ
ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਛੇਦਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੋਇਆ ਇਹ ਕਾਲ ਸਾਡੇ ਕਰੀਬੀ ਨੂੰ
ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ। ਧਰਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਦਮ ਕਰੋ। - 9

ਅਨਾਦਿ ਕਾਲ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ
ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਜਨਮ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ
ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। - 10

ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਮਿੱਤਰ, ਪਿਤਾ, ਮਾਤਾ, ਪਤਨੀ
ਆਦਿ ਮਰੇ ਹੋਏ ਜੀਵ ਨੂੰ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਾਮਸ਼ਾਨ ਤੋਂ
ਵਾਪਸ ਘਰ ਨੂੰ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। - 11

ਹੇ ਅਤਮ ! ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ
ਵਿਛੋੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਤਨੀ ਦਾ
ਵਿਛੋੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਜਿਨੇਸ਼ਵਰ ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਧਰਮ ਦਾ
ਵਿਛੋੜਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। - 12

ਅੱਠ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਰੱਸੇ ਰਾਹੀਂ ਬੰਨਿਆ ਹੋਇਆ
ਜੀਵ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਅੱਠ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਬੰਧਣ ਤੋਂ ਛੁੱਟਿਆ
ਜੀਵ ਮੁਕਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। - 13

ਸੰਪਤੀ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦਾ ਸਾਬ ਵਿਲਾਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਸੁੱਖ ਸਾਰੇ ਕਮਲ ਦੇ ਪੱਤੇ ਉਪਰ ਪਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਝੂੰਦ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਚੰਚਲ ਹਨ। - 14

ਸਰੀਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਕਿੱਥੇ ਗਈ ? ਇਹ ਜਵਾਨੀ
ਕਿੱਥੇ ਗਈ ? ਸਰੀਰ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਕਿੱਥੇ ਗਈ ? ਮੇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ

ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਨਾਸ਼ਵਾਨ
ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਸਮਝੋ। - 15

ਗੂੜੀ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਰੱਸੀ ਨਾਲ ਬੰਨਿਆ ਹੋਇਆ
ਜੀਵ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਨਗਰ ਦੀ ਚਾਰ ਗਤੀ ਰੂਪੀ ਰਾਹ ਵਿੱਚ,
ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਕੌਣ
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਸਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ? - 16

ਕਰਮ ਦੇ ਅਸਰ ਤੋਂ ਇਹ ਜੀਵ ਵੀਰਜ ਤੇ ਗੰਦਗੀ
ਰੂਪੀ ਚਿੱਕੜ ਤੋਂ ਭਿਆਨਕ ਗੰਦਗੀ ਰੂਪ ਮਾਤਾ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ
ਅੰਤ ਬਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। - 17

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ 84 ਲੱਖ ਜੂਨਾਂ
ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਂ ਪਿਛ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਲੋਕ
ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਜੀਵ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤੇ
ਸ਼ਰਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। - 18

ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਦੁੱਖੀ ਇਹ ਜੀਵ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੱਡੀ
ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੜਦਾ ਹੈ ਤਦ ਉਹ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਉਸ ਰੋਗ ਤੇ ਦੁੱਖ ਨੂੰ
ਵੇਖਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਸ਼ਟ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ
ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ। - 19

ਹੇ ਜੀਵ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਾ ਮੰਨ ਲਵੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ
ਪੁੱਤਰ, ਪਤਨੀ ਆਦਿ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸੁੱਖ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇ ਹਨ,

ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦੇ ਹੋਏ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰ, ਇਸਤਰੀ
ਆਦਿ ਬੰਧਣ ਦਾ ਹੀ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ। - 20

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ
ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਅਵਸਥਾ ਹੈ, ਕਿ ਮਾਂ ਮਰ ਕੇ ਪਤਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ,
ਪਤਨੀ ਮਰ ਕੇ ਮਾਂ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਪਿਤਾ ਮਰ ਕੇ ਪੁੱਤਰ ਬਣਦਾ ਹੈ। -
21

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਜਾਤ ਨਹੀਂ
ਅਜਿਹੀ ਚੁਨ ਨਹੀਂ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਜਿਹਾ ਕੁਲ ਨਹੀਂ ਜਿੱਥੇ
ਇਹ ਸਾਰੇ ਅਨੰਤ ਬਾਰ ਨਾ ਜੰਮੇ ਤੇ ਮਰੇ ਹੋਣ। - 22

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਤ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ
ਅਜਿਹੀ ਚੁਨ ਨਹੀਂ, ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਜਿਹਾ ਕੁਲ ਨਹੀਂ, ਜਿੱਥੇ
ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਅਨੰਤ ਬਾਰ ਜੰਮੇ ਜਾਂ ਮਰੇ ਨਾ ਹੋਣ। - 23

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਬਾਲ ਦੇ ਮੂਹਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਜਿੰਨਾ
ਥਾਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਅਨੇਕਾਂ ਬਾਰ ਸੁੱਖ ਦੁੱਖ
ਪ੍ਰਪਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। - 24

ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਰਿੱਧੀਆਂ ਅਤੇ
ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਤੂੰ ਆਤਮਾ ਨੂੰ
ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ, ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਮਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕ। - 25

ਇਹ ਜੀਵ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਕਰਮ ਬੰਧਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਵੱਧ ਬੰਧਨ ਅਤੇ ਮਰਨ ਦੇ ਕਸ਼ਟ ਸੰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਰਮ
ਤੋਂ ਠੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਜੀਵ, ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਭੜਕਦਾ ਹੈ।
- 26

ਹੋਰ ਕੋਈ ਜੀਵ ਆਪਣਾ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ
ਆਪਣਾ ਭਲਾ ਵੀ ਆਤਮਾ ਰਾਹੀਂ ਖੁਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਦੂਸਰਾ ਹੋਰ
ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਕਰਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੁੱਖ ਦੁੱਖ
ਭੋਗਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਵਾਲਾ ਕਿਉਂ ਬਣਦਾ ਹੈ। - 27

ਹੋ ਜੀਵ ! ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਰੰਭ (ਛੋਟੀ ਵੱਡੀ
ਹਿੰਸਾ) ਰਾਹੀਂ ਕਮਾਇਆ ਗਿਆ ਧਨ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਵਰਤਦੇ ਹਨ
ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਧਨ ਦੇ ਕਮਾਉਣ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਕਰਮ ਤੈਨੂੰ
ਇਕੱਲੇ ਨੂੰ ਹੀ ਭੁਗਤਣਾ ਪਵੇਗਾ। - 28

ਹੋ ਆਤਮਾ ! ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਬੋਚੇ ਦੁਖੀ ਹਨ, ਭੁੱਖੇ
ਹਨ ? ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕੀਤੀ ਪਰੰਤੂ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਭਲੇ
ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਆਖੀਏ ? -
29

ਇਹ ਸਰੀਰ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਭਿੰਨ
ਆਤਮਾ ਸ਼ਾਸ਼ਵਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਕਰਮ ਦੇ ਵੱਸ ਤੋਂ

ਇਸ ਦਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਤੀ ਮੋਹ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ? - 30

ਹੇ ਆਤਮਾ ! ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ ? ਕਿੱਥੇ ਜਾਵੇਗਾ ? ਤੂੰ ਵੀ ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ ? ਕਿੱਥੇ ਜਾਵੇਂਗਾ ? ਤੂੰ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ ? - 31

ਬੱਦਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਜਨਮ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਇਸ ਦੇਹ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਚੰਗਾ ਧਰਮ ਹੈ, ਇਹੋ ਹੀ ਸਾਰ ਹੈ। - 32

ਜਨਮ ਦੁੱਖਦਾਈ ਹੈ, ਬੁਢਾਪਾ ਦੁੱਖਦਾਈ ਹੈ, ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਰੋਗ ਅਤੇ ਮੌਤ ਹੈ। ਹਾਏ ! ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਹੀ ਦੁੱਖ ਸਰੂਪ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਜੀਵ ਕਸ਼ਟ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦਾ ਹੈ। - 33

ਜਦ ਤੱਕ ਇੰਦਰੀਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਜਦ ਤੱਕ ਬੁਢਾਪਾ ਰੂਪੀ ਰਾਖਸ਼ਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਜਦ ਤੱਕ ਰੋਗ ਦੇ ਵਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਜਦ ਤੱਕ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ, ਤਦ ਤੱਕ ਹੇ ਆਤਮਾ ! ਤੂੰ ਧਰਮ ਦਾ ਆਚਰਣ ਕਰਾ - 34

ਹੇ ਜੀਵ ! ਘਰ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲੱਗੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਖੂਹ ਪੁੱਟਣ ਦੇ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ ? ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੌਤ ਦੇ

ਕਰੀਬ ਆਉਣ 'ਤੇ ਤੂੰ ਧਰਮ ਦਾ ਆਚਰਣ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ? - 35

ਇਹ ਰੂਪ ਨਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਚਮਕ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਚੰਚਲ ਹੈ, ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਰੰਗ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਇਹ ਜਵਾਨੀ ਹੈ। - 36

ਹਾਥੀ ਦੇ ਕੰਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਲੱਛਮੀ ਚੰਚਲ ਹੈ। ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਸੁਖ ਇੰਦਰ ਧਨੁਸ਼ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਾਏਮਾਨ ਹਨ। ਹੇ ਜੀਵ ! ਤੂੰ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਮਤਾ ਨਾ ਕਰ। - 37

ਹੇ ਜੀਵ ! ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪੰਡੀਆਂ ਦਾ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦਾ ਸਮਾਗਮ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਵੀ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹੈ। - 38

ਗਾਂਠ ਦੇ ਆਖਰ ਵਿੱਚ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਲਦੇ ਹੋਏ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੋਇਆ ਹਾਂ ? ਜਲਦੀ ਹੋਈ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸੈਂਕਿਊ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ? ਧਰਮ ਰਹਿਤ ਦਿਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। - 39

ਜੋ ਜੋ ਰਾਤਾਂ ਬੀਤ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਮੁੜ
ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ। ਅਧਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਦੀਆਂ
ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਨਿਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹਨ। - 40

ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਏਸਤੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਜੋ ਮੌਤ ਤੋਂ
ਭੱਜ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਇਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ, ਉਗੀ
ਸੋਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਧਰਮ ਕਰਾਂਗਾ। - 41

ਹੋ ਆਤਮਾ ! ਡੰਡੇ ਤੋਂ ਉਖਾੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਸੂਤ ਦੀ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਤ ਅਤੇ ਦਿਨ ਉਮਰ ਉਖਤ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਬੀਤਿਆ
ਹੋਇਆ ਦਿਨ ਕਦੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। - 42

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਥੇ ਸੋਰ, ਮਿਰਗ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਲੈ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਲੈ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ, ਭਾਈ ਆਦਿ ਕੋਈ ਸਹਾਇਕ
ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। - 43

ਇਹ ਜੀਵਨ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬੁਲਬੁਲੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ,
ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜਲ ਤਰੰਗ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੰਚਲ ਹਨ ਅਤੇ
ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਸੁਪਨੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਅੰਤ ਇਸ ਲਈ
ਇਹ ਜਾਣੋ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰੋ। - 44

ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਰਾਗ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪਰਕੋਟੇ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ
ਬੁੰਦ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜੀਵਨ ਚੰਚਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨਦੀ ਦੇ ਵਹਾਂਦੀ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜੋਵਨ ਹੈ। ਹੋ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ! ਫਿਰ ਵੀ ਤੂੰ ਗਿਆਨ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ? - 45

ਹਾਏ ! ਨਿੰਦਾ ਯੋਗ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਬੂਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ
ਗਈ ਬਲੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਹੋਰ, ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਤੇ
ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਾਰੋਧੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਛਿੰਨ-ਭਿੰਨ
ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। - 46

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਜਨਮ ਜੋ
ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਅਨੰਤ ਸਾਗਰੋਪਮ ਤੋਂ
ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। - 47

ਕਈ ਕਈ ਜਨਮਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਂਦੀ ਹੋਈ ਮਾਂਵਾਂ ਦੀਆਂ
ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਹੰਚੂ ਗਿਰੇ ਹਨ ਉਸ ਦਾ ਆਕਾਰ ਸਾਗਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ
ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। - 48

ਨਰਕ ਵਿੱਚ ਨਾਰਕੀ ਜੀਵ, ਜਿੰਨੇ ਘੋਰ ਭਿੰੰਕਰ
ਅਨੰਤ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਅਨੰਤ ਗੁਣਾਂ ਦੁੱਖ
ਨਿਗੋਚ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। - 49

ਹੋ ਜੀਵ ! ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ
ਕਾਰਨ ਉਸ ਨਿਗੋਧ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਨੰਤ ਪੁਦਗਲ
ਪਰਾਵਚਕਾਲ ਤੱਕ ਤਿੱਥੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। - 50

ਹੇ ਜੀਵ ! ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੋਂ ਉਥੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ
ਤੂੰ ਮਨੁੱਖ ਜਨਮ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਚਿੰਤਾਮਣੀ
ਰਤਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਜਿਨੇਸ਼ਵਰ (ਜੈਨ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਹੋਇਆ। - 51

ਹੇ ਜੀਵ ! ਉਹ ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਧਰਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਤੂੰ
ਫਿਰ ਵੀ ਆਲਸ (ਪ੍ਰਮਾਦ) ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਤੂੰ
ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਅੰਨ੍ਹੇ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਗਿਰ ਕੇ ਢੁਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਂਗਾ। -
52

ਹੇ ਜੀਵ ! ਤੈਨੂੰ ਜਿਨ (ਜੈਨ) ਧਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ
ਹੋਈ। ਪਰ ਪ੍ਰਮਾਦ (ਆਲਸ, ਅਣਗਹਿਲੀ) ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਪਾਲਣ
ਕਾਰਨ ਤੂੰ ਉਸ ਦਾ ਆਚਰਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਵੈਰੀ !
ਪਰਲੋਕ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਢੁਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਂਗਾ। - 53

ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਮਾਦ ਦੇ ਵੱਸ ਪੈ ਕੇ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਜਿਨ
ਧਰਮ (ਰੂਪੀ ਸੱਚੇ ਧਨ) ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਵਿਚਾਰ
ਮੌਤ ਦੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਸੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। - 54

ਉਸ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ, ਫਿਰ ਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ,
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਵ ਮਰ ਕੇ ਪਸੂ ਬਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜਾਵਾਂ ਦੇ ਰਾਜਾ
ਮਰ ਕੇ ਨਰਕ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਪਕਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। - 55

ਧਨ, ਅਨਾਜ, ਗਹਿਣੇ, ਘਰ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਤੇ
ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਹਵਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਦਰੱਖਤ
ਦੇ ਫੁੱਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨਾਥ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। - 56

ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦੀ ਹੋਈ ਆਤਮਾ ਪਰਬਤ
'ਤੇ ਵਸੀ ਹੈ। ਗੁਹਾ ਤੇ ਵਸੀ ਹੈ। ਸਮੁੰਦਰ 'ਤੇ ਵਸੀ ਹੈ। ਦਰੱਖਤ ਦੇ
ਮੁਹਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਤਮਾ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। - 57

ਇਹ ਜੀਵ ਦੇਵਤਾ ਬਣਿਆ, ਨਾਰਕੀ ਬਣਿਆ,
ਕੀੜਾ ਤੇ ਪਤੰਗਾ ਵੀ ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਸੁੰਦਰ
ਰੂਪ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਖਰਾਬ ਰੂਪ ਵਾਲਾ ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਸੁਖੀ ਵੀ
ਬਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਖੀ ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੈ। - 58

ਇਹ ਜੀਵ ਰਾਜਾ ਤੇ ਭਿਖਾਰੀ ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੈ,
ਚੰਡਾਲ ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਵੇਦ ਪਾਠੀ ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਸੁਆਮੀ
(ਮਾਲਕ) ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਸ (ਨੌਕਰ) ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਪੁਜ
ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਤ੍ਰੀ ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਧੰਨਵਾਨ ਵੀ ਬਣਿਆ
ਹੈ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੈ। - 59

ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਕਰਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼
ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਇਹ ਜੀਵ, ਨੱਚਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮਨੁੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਹੋਰ
ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਭੇਖ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਦਾ ਬਦਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ

ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ (ਕਿ ਆਦਮੀ ਬਣ ਕੇ ਆਦਮੀ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ)। - 60

ਹੋ ਜੀਵ ! ਨਰਕ ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਦੁੱਖ ਤੋਂ ਭਰਪੂਰ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਅਜਿਹੇ ਕਸ਼ਟਾਂ ਨੂੰ ਅਨੰਤ ਬਾਰ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। - 61

ਦੇਵਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜਨਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਭਿਆਂਕਰ ਦੁੱਖ ਅਨੰਤ ਬਾਰ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। - 62

ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਮਹਾਂ-ਭਿਆਂਕਰ ਦੁੱਖ ਵਾਲੀ ਪਸੂ ਗਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪੀ ਹਲਟ ਨੂੰ ਅਨੰਤ ਬਾਰ ਗੇਤ੍ਰਿਆ ਹੈ। - 63

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹੇ ਵੀ ਸਰੀਰਿਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਦੁੱਖ ਹਨ ਉਹ ਸਭ ਦੁੱਖ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਅਨੰਤ ਬਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। - 64

ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਅਨੰਤ ਬਾਰ ਤੈਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਪਿਆਸ ਲੱਗੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਸਮਰੱਬ ਨਹੀਂ ਸੀ। - 65

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਤੈਨੂੰ ਅਨੰਤ ਵਾਰ ਅਜਿਹੀ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਪੁਦਗਲ ਅਸਮਰਤੱਬ ਸਨ। - 66

ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਪਰਿਵਰਤਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਜੀਵ ਨੂੰ ਬੜੇ ਕਸ਼ਟਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨੁੱਖ ਜੀਵਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚੰਗੇ ਕਰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। - 67

ਉਸ ਦੁਰਲਭ ਅਤੇ ਵਿਦੁੱਤ ਲਤਾ (ਇੱਕ ਬੇਲ) ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੰਚਲ ਮਨੁੱਖ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ, ਜੋ ਧਰਮ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਨੀਚ ਮਨੁੱਖ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਚੰਗਾ ਸੱਜਣ ਨਹੀਂ। - 68

ਧਨੁਸ ਦੀ ਡੋਰ ਟੁੱਟ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧਨੁਸ਼ਧਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਰਗੜਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਚਮਕ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖ ਜਨਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਵੀ ਜਿਸ ਨੇ ਜਿਨੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਧਰਮ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਛਤਾਉਣਾ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੈ। - 69

ਹੋ ਜੀਵ ! ਸੁਣੋ, ਚੰਚਲ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ 9 ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪਰੀਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਜਾਲ ਨੂੰ ਇੱਥੇ

ਹੀ ਛੱਡ ਕੇ ਤੂੰ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਇੰਦਰਜਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਹੈ। - 70

ਹੋ ਮੂਰਖ ! ਇਸ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ, ਪੁੱਤਰ,
ਮਿੱਤਰ, ਪਤਨੀ ਆਦਿ ਦਾ ਸਮੂਹ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਸੁੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ
ਲਈ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੇਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਸ਼ਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਸੂ
ਤੇ ਨਰਕ ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰੇਗਾ। -

71

ਘਾਹ ਦੇ ਮੂਹਰਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਪਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੂੰਦ
ਬੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਜੀਵਨ ਵੀ
ਬੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹੋ ਗੈਂਤਮ ! ਤੂੰ ਬੋੜੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਵੀ
ਪ੍ਰਮਾਦ (ਅਣਗਹਿਲੀ) ਨਾ ਕਰੋ। - 72

ਤੁਸੀਂ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਗਿਆਨ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ? ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਰਲੋਕ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ
ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੁਰਲਭ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੀਤੇ ਹੋਏ ਰਾਤ ਦਿਨ ਵਧਸਤਿ
ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ
ਹੁੰਦਾ। - 73

ਵੇਖੋ ! ਬਚਪਨ, ਬੁਢਾਪਾ ਅਤੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਰਹੇ
ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਮੌਤ ਪਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਜ ਪੰਛੀ ਤਿੱਤਰ ਪੰਛੀ

ਦਾ ਹਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਮਰ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਯਾਮ
ਦੇਵ ਜੀਵ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। - 74

ਤਿੰਨ ਲੋਕ ਵਿੱਚ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਮਰਦੇ ਹੋਏ ਵੇਖ ਕੇ ਜੋ
ਵਿਆਕਤੀ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਧਰਮ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜੋੜਦਾ
ਅਤੇ ਪਾਪ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਮੂਰਖਤਾ ਨੂੰ
ਧਿਕਾਰ ਹੈ। - 75

ਗੁੜੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਜੋ ਜੀਵ
ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਾ ਦੇਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਦਿੱਤਾ ਭਲੇ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਹਾ ਕਲੇਸ਼ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- 76

ਅਨੰਤ ਦੁੱਖ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਰੂਪ, ਧਨ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ
ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਮਮਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੰਤ ਸਰੂਪ
ਸੁੱਖ ਰੂਪੀ ਮੌਕਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਆਦਰ ਭਾਵ ਢਿੱਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। -
77

ਜੋ ਦੁੱਖ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਦੁੱਖ ਦਾ ਫਲ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ
ਬਹੁਤ ਤਿੰਨੀ ਦੁੱਖਾਂ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਮੌਹ ਦੇ
ਸੰਗਲ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਜੀਵ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ। - 78

ਅਪਣੇ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਹਵਾ ਕਾਰਨ ਭਿਸ਼ਟ ਜੀਵ
ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਘੋਰ ਜੰਗਲ ਦਾ ਅਸਹਿ ਦੁੱਖਾਂ ਵਾਲਾ ਕਿਹੜਾ
ਕਿਹੜਾ ਕਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਝੱਲਦਾ ? - 79

ਹੇ ਆਤਮ ! ਪਸੂ ਦੀ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਠੰਢੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ
ਠੰਡ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਤੇਰਾ ਤਾਕਤ ਵਾਲਾ ਸਰੀਰ ਛੇਦਿਆ ਗਿਆ
ਹੈ, ਤੂੰ ਅਨੰਤ ਵਾਰ ਮਰਿਆ ਹੈ। - 80

ਇਸ ਆਤਮਾ ਨੇ ਪਸੂ ਦੇ ਜਨਮ ਵਿੱਚ ਭਿਅੰਕਰ
ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਗਰਮੀ ਰੁੱਤ ਦੀ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮੀ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕਾਂ ਬਾਰ ਭੁੱਖ ਤੇ ਧਿਆਸ ਦੇ ਕਸ਼ਟਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ
ਕੇ ਮਰਨ ਦੇ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। - 81

ਪਸੂ ਦੇ ਜਨਮ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਵਰਖਾ ਕਾਰਨ
ਝਰਨੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਗ ਹੇਠ ਵਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਠੰਢੀ ਹਵਾ ਦੇ
ਕਾਰਨ ਬੇਮੌਤ ਮਰਿਆ ਹੈ। - 82

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ
ਲੱਖਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਪਸੂ ਦੇ ਜਨਮ ਵਿੱਚ ਅਨੰਤ
ਬਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। - 83

ਹੇ ਜੀਵ ! ਦੁਸ਼ਟ ਅਜਿਹੇ ਅੱਠ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਪਰਲੇ
ਦੀ ਹਵਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਭਿਅੰਕਰ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਭਟਕਦਾ
ਹੋਇਆ ਤੂੰ ਅਨੰਤ ਵਾਰ ਨਰਕ ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। - 84

ਜਿੱਥੇ ਬਜ਼ਰ ਦੀ ਅੱਗ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਰਮੀ ਦੀ ਪੀੜ
ਹੈ, ਅਤੇ ਭਿਅੰਕਰ ਅਸਹਿ ਠੰਡ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਸੱਤ ਨਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਤੂੰ
ਤਰਮਸ ਯੋਗ ਵਿਲਾਪ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਅਨੰਤ ਬਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ।
- 85

ਸਾਰ ਰਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖ ਜਨਮ ਵਿੱਚ ਮਾ-
ਪਿਓ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਰਹਿਤ ਭਿਅੰਕਰ ਕਸ਼ਟਾਂ ਤੋਂ ਅਨੇਕਾਂ ਬਾਰ
ਦੁਖੀ ਹੋਇਆ ਤੂੰ ਵਿਲਾਪ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ। -
86

ਬਾਂ—ਬਾਂ ’ਤੇ ਧਨ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ
ਛੱਡ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪੀ ਜੰਗਲ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੋਇਆ ਇਹ ਜੀਵ
ਅਕਾਸ਼ ਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਹਵਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਿਸ਼ ਰਹਿ ਕੇ ਭਟਕਦਾ ਹੈ।
- 87

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਭਟਕਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਜਨਮ,
ਬੁਚਾਪਾ ਅਤੇ ਸੱਤ ਰੂਪੀ ਤਿੱਖੇ ਭਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਬਿੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਭਿਅੰਕਰ
ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦੇ ਹਨ। - 88

ਅਗਿਆਤ ਰੂਪੀ ਸੱਪ ਤੋਂ ਡੱਸੇ ਹੋਏ ਮੁਰਖ ਮਨ
ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ
ਕਰਦੇ। - 89

ਇਸ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਤਲਾਬ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ
ਕਲੋਲਾਂ ਕਰੋਗਾ ? ਜਿਥੇ ਹਰ ਸਮੇਂ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਹਾਲਟ ਦੇ ਘੜੇ
ਰਾਹੀਂ ਜੀਵਨ ਰੂਪੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੋਸ਼ਣ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। - 90

ਹੋ ਜੀਵ ! ਤੂੰ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ, ਮੇਹ ਵਿੱਚ
ਨਾ ਫਸ, ਹੋ ਪਾਪੀ ! ਤੂੰ ਪ੍ਰਮਾਦ ਨਾ ਕਰ, ਹੋ ਅਗਿਆਨੀ ! ਪਰਲੋਕ
ਵਿੱਚ ਭਿੰਕਰ ਦੁੱਖ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਿਉਂ ਬਣਦਾ ਹੈ। - 91

ਹੋ ਜੀਵ ! ਤੂੰ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ, ਜਿਨ ਮੱਤ ਨੂੰ
ਜਾਣ ਕੇ ਤੂੰ ਵਿਅਰਥ ਮੇਹ ਵਿੱਚ ਨਾ ਫਸ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਫੇਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਦੁਰਲੱਭ ਹੈ। - 92

ਜਿਨ ਧਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੁਰਲੱਭ ਹੈ। ਤੂੰ ਪ੍ਰਮਾਦ
ਵਿੱਚ ਆਦਰ (ਖੁਸ਼ੀ ਮੰਨਣ) ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸੁੱਖ ਦਾ ਇੱਛੁਕ ਹੈ,
ਨਰਕ ਦਾ ਦੁੱਖ ਨਾ ਸਹਿਣਯੋਗ ਹੈ। ਤੇਰਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ? ਇਹ ਅਸੀਂ
ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। - 93

ਅਸਥਿਰ, ਗੰਦੇ ਅਤੇ ਪਰ ਅਧੀਨ ਦੇਹ ਵਿੱਚ
ਟਿਕਿਆ, ਨਿਰਮਲ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਤਾਂ ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ? - 94

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੁੱਛ ਸੰਪਤੀ ਵਾਲੇ ਗਰੀਬ ਨੂੰ
ਚਿੰਤਾਮਣੀ ਰਤਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ, ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਣ

ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਦਰਿੱਦਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਧਰਮ ਰੂਪੀ ਰਤਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ
ਹੁੰਦੀ। - 95

ਜਨਮ ਤੋਂ ਅੰਨ੍ਹੇ ਜੀਵ ਨੂੰ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਜ਼ਰ ਦਾ
ਸੰਜੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿੱਥਿਆਤਵ ਤੋਂ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਜੀਵ
ਨੂੰ ਜਿਨ ਮੱਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। - 96

ਜਿਨੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਨੰਤ ਗੁਣ
ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਵੀ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ
ਅਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਜੀਵ ਉਸ ਵਿੱਚ ਰਮਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ
ਕਰਦੇ ? - 97

ਮਿੱਥਿਆਤਵੀ ਜੀਵ ਵਿੱਚ ਅਨੰਤ ਦੋਸ਼ ਵਿਖਾਈ
ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਣ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਫਿਰ ਵੀ
ਹੈਰਾਨੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਹ ਵਿੱਚ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਜੀਵ ਉਸੇ ਮਿੱਥਿਆਤਵ ਦਾ
ਸੇਵਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। - 98

ਜੋ ਸੁੱਖਦਾਈ ਅਤੇ ਸੱਚ ਧਰਮ ਰੂਪ ਰਤਨ ਦੀ
ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ
ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ ਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ।

- 99

ਇਹ ਜਿਨ ਧਰਮ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਲਈ ਅਪੂਰਵ ਕਲਪ
ਬਿਖ ਹੈ। ਇਹ ਧਰਮ ਸਵਰਗ ਅਤੇ ਮੋਕਸ਼ ਦੇ ਸੁੱਖਾਂ ਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ
ਹੈ। - 100

ਧਰਮ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਤੇ ਚੰਗਾ ਮਿੱਤਰ ਹੈ। ਧਰਮ
ਪਰਮ ਗੁਰੂ ਹੈ। ਮੋਕਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਧਰਮ
ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਰਥ ਹੈ। - 101

ਹੋ ਜੀਵ ! ਚਾਰ ਗਤੀ ਰੂਪ ਅਨੰਤ ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਅੱਗ
ਵਿੱਚ ਜਲਦੇ ਹੋਏ ਮਹਾਭਿਆਂਕਰ ਜਨਮ-ਮਰਨ ਰੂਪੀ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੁੰਡ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਨ ਬਾਣੀ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰ। - 102

ਹੋ ਜੀਵ ! ਅਨੰਤ ਦੁੱਖ ਰੂਪ ਗਰਮੀ ਦੇ ਤਾਪ ਤੋਂ
ਤਪੇ ਅਤੇ ਭਿਆਂਕਰ ਅਜਿਹੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਮਰੂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਵ
ਸੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜਿਨ ਧਰਮ ਰੂਪੀ ਕਲਪ ਬਿਖ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ। -
103

ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਖਣ ਦਾ ਕੀ ਵਾਇਦਾ। ਭਿਆਂਕਰ
ਅਜਿਹੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਸਰਲਤਾ ਨਾਲ
ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਅਨੰਤ ਸੁੱਖ ਦਾ ਪੱਕਾ ਸਥਾਨ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਹੋਵੇ ਉਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜਿਨ ਧਰਮ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼
ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। - 104

સમરપદ

યત્ન તરા સુમલેપાસવ
શ્રી પુરસોદમ જૈન

દૃ
10 નવ્યું, 2019
દૃ સહિત સહિત છે.ટ

- રાખિદર જૈન, માલેરબેટાના

૨૬ચી મહારીજ જનમ વનિજાણક સત્તાધારી મેંગોચિવા સમિતી પ્રસાદ

વન્દે ચેવ, પુરાળા બસ સ્ટેશન, મહારીજ સટરીડ,
માલેરબેટાના - 148023 (સેંગારૂર)
visit us at : www.jainworld.com
M. ૮૮૭૨૧-૯૯૯૦૦